

Evropa in svet na prehodu iz srednjega v novi vek

1. V Zahodni Evropi so se v težkih notranje in zunanjepolitičnih razmerah spontano oblikovale v meri ozemeljsko zaokroženih, nacionalnih držav: Anglija, Francija in Španija. Za vse tri je bila značilna težnja po centralizaciji centralne oblasti, ki je bila v vseh treh odvisna od sodelovanja skupščine plemstva, duhovščine, meščanov in parlamenta.

2. Pred začetkom kolonialnih osvajanj je **Anglija** v Evropi predstavljala ozemeljsko zaokroženo, nacionalno monarhijo. V **Franciji** pa se je kraljeva moč po vojni okrepila kljub pravici generalnih stanov. **Španija** se je na Iberskem polotoku kot monarhija oblikovala z bojem proti Arabcem – **rekonkvisto**.

3. Srednjeevropsko območje je bilo sklenjeno v okvir Rimsko-nemškega cesarstva . Le to je bilo razdrobljeno na številne politične enote – kneževine. Mesta so veljala za nosilce napredka; so pa bila politična omejena, kolikor so nastala na knežjem ozemlju. Posebnost je predstavljalo 100 mest, združenih v **hanzeatsko zvezo**. Hansa je nastala iz trgovskih skupnosti., ki so trgovale z Londonom in Dansko. Zajemala je prostor ob Severnem in Baltiškem morju. V 15. stol. je ugoden gospodarski razvoj doživljalo tudi južno nemško območje.

4. Italijanska mesta **Benetke, Genova, Milano** in druga so okrepila svoj položaj v svetovni trgovini. Milano je postalo pomembno po proizvodnji orožja, Firenze pa so postale središče mednarodne bančniške dejavnosti. Pomembna mesta so postala tudi **London, Barcelona, Brugge in Lyon**. V italijanskih pa tudi nemških mestih so se pred geografskimi odkritji pojavljale bogate patricijske rodbine kot npr. **Medici, Bardi, Fugger**, ki so s svojo ekonomsko močjo vplivale na politični razvoj. Čas pred geografskimi odkritji je torej močno povečal moč mest in meščanstva. Temeljni vir bogastva ni bila več zemljiška posest, temveč obrt, in trgovina in z njo povezano denarno gospodarstvo. Ekonomski razvoj pa je okrepil politično veljavo mest.